

Educational Resources in International Languages

**Δεοντολογία και Βασικά Ιατρονομικά Θέματα
για τους Υποψηφίους του OSCE**

Εκτίμηση Ικανότητας Συναίνεσης

Translated from English to Greek by:

Ms Maria Vardopoulou
MA (Translation Studies)
University of Cardiff

Εκτίμηση Ικανότητας Συναίνεσης

Αυτός ο σταθμός επικεντρώνεται στην αξιολόγηση της ικανότητας συναίνεσης σε επεμβατική διαδικασία ενός ασθενούς με διαγνωσμένη ψυχική διαταραχή. Επιπλέον, εξετάζει τις γνώσεις του υποψηφίου σχετικά με τον Νόμο Πνευματικής Ικανότητας (“Mental Capacity Act”), καθώς και την ικανότητά του να εφαρμόσει τις αρχές αυτού στην Κλινική Πράξη.

Είστε ασκούμενος σε Γαστρεντερολογική Κλινική. Σας έχει ζητηθεί να λάβετε τη συγκατάθεση του κ. Brown για μία οισοφαγο-γαστρο-δωδεκαδακτυλοσκόπηση(OGD). Ο κ. Brown αντιμετώπισε προβλήματα δυσφαγίας δύο εβδομάδων και απώλεια βάρους 6,3 κιλών μέσα σε χρονική περίοδο 6 μηνών. Έχει ιστορικό σχιζοφρένειας, την οποία διαχειρίζεται με αντιψυχωτικά φάρμακα επί πολλά έτη.

Οργάνωση του Σταθμού:

Ο κ. Brown είναι εικονικός ασθενής.

Απαραίτητες ενέργειες:

- Ανακεφαλαίωση του ιατρικού ιστορικού.
- Εξακρίβωση του λόγου υποβολής του ασθενούς σε OGD.
- Εξακρίβωση ενημέρωσης που έλαβε ο ασθενής σχετικά με την OGD.
- Διερεύνηση των ιδεών, ανησυχιών και προσδοκιών του ασθενούς.
- Επεξήγηση της εξέτασης, των ωφελειών και των επιπλοκών αυτής.
- Εκτίμηση της ικανότητας συναίνεσης του ασθενούς.
- Εξακρίβωση της ικανότητας του ασθενούς να δώσει εν επιγνώσει συναίνεση.

Κρυφοί Απώτεροι Στόχοι

Εξαιτίας προβλημάτων δυσφαγίας, ο κ. Brown έχει διακόψει τη χρήση των αντιψυχωτικών φαρμάκων του και τις τελευταίες εβδομάδες βιώνει ακουστικές παραισθήσεις. Πιθανά να βιώσει κάποιες κατά τη διάρκεια της ιατρικής επίσκεψης, κάτι το οποίο μπορεί να επηρεάσει την ικανότητά του να αρνηθεί ή να συναινέσει στη θεραπεία. Επομένως, ο σταθμός αυτός δεν εξετάζει τόσο τη λήψη συναίνεσης ενός ασθενούς σε μια επεμβατική διαδικασία όσο την εκτίμηση της ικανότητας του προς συναίνεση.

Προσέγγιση του Σταθμού:

- Συστάσεις, επιβεβαίωση της ταυτότητας του ασθενούς και λήψη συναίνεσης για τη συγκεκριμένη ιατρική επίσκεψη.
- Εξέταση των γεγονότων που οδήγησαν στην εισαγωγή του ασθενούς στο νοσοκομείο.
- Τι γνωρίζει ο ασθενής για τα συμπτώματά του;
- Ποιές είναι οι κύριες ανησυχίες του;
- Ποιά ήταν η ψυχική κατάσταση του ασθενούς πριν από την εισαγωγή του;
- Ποιά είναι η ψυχική του κατάσταση τώρα;
- Κατανοεί ο ασθενής τις πληροφορίες που έλαβε σχετικά με την επέμβαση;

- Έχει τη δυνατότητα να συγκρατήσει τις πληροφορίες αυτές;
- Μπορεί ο ασθενής να σταθμίσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της επέμβασης;
- Πιστεύει ο ασθενής ότι οι πληροφορίες αυτές είναι αληθείς;
- Βρίσκεται ο ασθενής σε θέση να σας γνωστοποιήσει την απάντησή του;

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Να θυμάστε ότι κατά τη λήψη συναίνεσης από τον ασθενή πρέπει πάντα να εκτιμάται η ικανότητά του προς αυτή. Ο σταθμός αυτός απλά καθιστά προφανές ότι η ικανότητα προς συναίνεση ενδέχεται να αποτελέσει πρόβλημα.

Εάν ο ασθενής είναι σε θέση να εκτελέσει τα παραπάνω:

- Διαθέτει ικανότητα και επομένως, μπορεί να παράσχει εν επιγνώσει συναίνεση.

Εάν ο ασθενής δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τα παραπάνω:

- Δεν έχει ικανότητα και δεν μπορεί να παράσχει εν επιγνώσει συναίνεση.
- Απαιτείται επίσημη ψυχιατρική αξιολόγηση.
- Θα πρέπει να αναζητηθεί μια δεύτερη/εξειδικευμένη γνωμάτευση.
- Θα ήταν σκόπιμη η παραπομπή στη συνήθη ψυχιατρική ομάδα του ασθενούς.

Το Νομικό Πλαίσιο:

Νόμος Νοητικής Ικανότητας του 2005 (Mental Capacity Act)

Ο Νόμος Νοητικής Ικανότητας του 2005 (MCA) θεσπίζει το νομικό πλαίσιο λήψης αποφάσεων για άτομα χωρίς ικανότητα. Εφαρμόζεται στην Αγγλία και στην Ουαλία σε άτομα άνω των 16 ετών, και τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2007. Αποσκοπεί στην προστασία των ατόμων που δε διαθέτουν ικανότητα αλλά και στη μεγιστοποίηση της δυνατότητάς τους να λαμβάνουν αποφάσεις και να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, παρέχει σε ορισμένα άτομα νομική εξουσία να λαμβάνουν αποφάσεις για άτομα που στερούνται ικανότητας.

Ο Νόμος Νοητικής Ικανότητας στηρίζεται στις εξής πέντε θεσμικές αρχές:

1. Ο ασθενής πρέπει να θεωρείται ικανός, εκτός αν αποδειχθεί ότι στερείται ικανότητας.
2. Ο ασθενής δεν πρέπει να θεωρείται ανίκανος να λαμβάνει αποφάσεις παρά μόνον εφόσον έχει επιχειρηθεί ανεπιτυχώς κάθε εφικτή προσπάθεια αρωγής του στη λήψη αποφάσεων.
3. Ο ασθενής δεν πρέπει να θεωρείται ανίκανος να λαμβάνει αποφάσεις μόνον εξαιτίας του ασύνετου χαρακτήρα μιας απόφασής του.
4. Κάθε πράξη που διενεργείται και κάθε απόφαση που λαμβάνεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο προς όφελος ή για λογαριασμό ενός ατόμου που στερείται ικανότητας πρέπει να αποσκοπεί στο ύψιστο συμφέρον του.
5. Προτού διενεργηθεί η πράξη ή ληφθεί η απόφαση, πρέπει να εκτιμηθεί εάν ο σκοπός για τον οποίο αυτή είναι απαραίτητη μπορεί να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά με τρόπο λιγότερο περιοριστικό των δικαιωμάτων του ατόμου και της ελευθερίας δράσης του.

Εκτίμηση ικανότητας

Κατά την εκτίμηση της ικανότητας ενός ασθενούς, πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν οι εξής παράγοντες:

(Από το Νόμο Νοητικής Ικανότητας του 2005 (MCA). Κεφάλαιο 9: Άτομο χωρίς ικανότητα)

“Ένα άτομο δεν μπορεί να λάβει αποφάσεις για τον εαυτό του, εάν αδυνατεί:

- Να κατανοήσει τις πληροφορίες που σχετίζονται με την απόφαση.
- Να συγκρατήσει αυτές τις πληροφορίες.
- Να χρησιμοποιήσει ή να σταθμίσει τις πληροφορίες αυτές κατά τη διαδικασία λήψης μιας απόφασης, ή
- Να κοινοποιήσει την απόφασή του (είτε προφορικά, είτε μέσω της νοηματικής ή με κάθε άλλο μέσο).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ο Νόμος MCA δεν αναφέρεται στο εάν ο ασθενής πιστεύει ότι η πληροφόρηση που έχει λάβει είναι σωστή.

Υπενθυμίζεται ότι μόνο το γεγονός ότι ο ασθενής πάσχει από κάποια διανοητική διαταραχή, δεν συνεπάγεται αυτόματα και ότι στερείται ικανότητας. Η ικανότητα του ατόμου αφορά κάθε απόφαση που καλείται να λάβει χωριστά, κι επομένως μπορεί να μεταβάλλεται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η ικανότητα συναίνεσης του κ. Brown μπορεί να εξαρτηθεί από το εάν συμμορφώνεται με τα αντιψυχωτικά φάρμακά του. Ωστόσο, το ότι ο κ. Brown συμμορφώνεται με τη φαρμακευτική αγωγή του, δεν σημαίνει ότι έχει απαραίτητα και ικανότητα* αυτή θα πρέπει να αξιολογηθεί επίσημα.

Εάν δεν είστε σίγουροι για την ικανότητα του ασθενούς:

(Από τις Οδηγίες Συναίνεσης του Γενικού Ιατρικού Συμβουλίου (GMC) Μέρος 3: Θέματα Συναίνεσης, παρ. 73)

“Εάν η αξιολόγησή σας σας αφήνει με αμφιβολίες σχετικά με την ικανότητα του ασθενούς να λάβει μια απόφαση, συμβουλευτείτε:

- Το νοσηλευτικό προσωπικό ή άλλους που ασχολούνται με την φροντίδα του ασθενούς, ή τα κοντινά πρόσωπα του ασθενούς, τα οποία μπορεί να γνωρίζουν τη συνήθη ικανότητα του ασθενούς να λαμβάνει αποφάσεις και τις ιδιαίτερες επικοινωνιακές ανάγκες του.
- Συναδέλφους με σχετική ειδικευμένη πείρα, όπως ψυχιάτρους, νευρολόγους, γλωσσοθεραπευτές ή λογοθεραπευτές.

Αν είστε ακόμα αβέβαιοι για την ικανότητα του ασθενούς να λάβει μια απόφαση, πρέπει να ζητήσετε νομική αρωγή με σκοπό να αιτηθείτε να αποφανθεί το δικαστήριο περί της ικανότητάς του.”

Επομένως, στα πλαίσια αυτής της εξέτασης, εάν πιστεύετε ότι ο κ. Brown μπορεί να στερείται ικανότητας, είναι σημαντικό να λάβετε μια δεύτερη γνώμη / γνώμη ειδικού. Προτείνεται επίσης να συζητήσετε τα θέματα αυτά με τους φίλους ή τους συγγενείς του κ. Brown, εάν σας δώσει την άδεια.

Τι να κάνετε αν ο ασθενής στερείται ικανότητας:

(Από τις Οδηγίες Συναίνεσης του Γενικού Ιατρικού Συμβουλίου (GMC) Μέρος 3: Θέματα Συναίνεσης, παρ. 75-76)

“Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικών με την θεραπεία και τη φροντίδα ασθενών που στερούνται ικανότητας, πρέπει:

- Η φροντίδα των ασθενών να είναι το πρώτο σας μέλημα.
- Να αντιμετωπίζετε τους ασθενείς ως ανεξάρτητα άτομα και να σέβεστε την αξιοπρέπειά τους.
- Να στηρίζετε και να ενθαρρύνετε τους ασθενείς να συμμετέχουν, όσο μπορούν και επιθυμούν, στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη θεραπεία και τη φροντίδα τους.
- Να αντιμετωπίζετε τους ασθενείς με σεβασμό και να μην κάνετε διακρίσεις εναντίον τους”.

“Πρέπει επίσης να εξετάσετε:

- Εάν η έλλειψη ικανότητας του ασθενούς είναι προσωρινή ή μόνιμη.
- Ποιές επιλογές θεραπείας είναι συνολικά επωφελείς κλινικά για τον ασθενή.
- Ποιά επιλογή, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής να μην υποβληθεί σε καμία θεραπεία, θα περιορίζει λιγότερο τις μελλοντικές επιλογές του ασθενούς;
- Οποιαδήποτε ένδειξη των προτιμήσεων που έχει ήδη εκφράσει ο ασθενής, όπως για παράδειγμα μια προηγούμενη δήλωση ή απόφαση.”

Όσον αφορά το ανωτέρω σενάριο, η έλλειψη ικανότητας του κ. Brown είναι μάλλον προσωρινό επακόλουθο της πρόσφατης διακοπής των αντιψυχωτικών του φαρμάκων. Επομένως, η OGD θα πρέπει να αναβληθεί έως ότου η σχιζοφρένεια του ασθενούς να ρυθμιστεί κατάλληλα και να μπορέσει να κριθεί ικανός.

Περίληψη

- Η ύπαρξη ψυχιατρικής διαταραχής δεν συνεπάγεται αυτόματα και έλλειψη ικανότητας.
- Ο Νόμος Νοητικής Ικανότητας ορίζει ότι πρέπει:
 - ο Να υποθέσετε ότι υπάρχει ικανότητα λήψης αποφάσεων.
 - ο Να προσπαθείτε να μεγιστοποιήσετε την ικανότητα του ασθενούς (βλ. επόμενο Σταθμό).
 - ο Να μην υποθέσετε ότι κάποιος στερείται ικανότητας επειδή έλαβε μια ασύνητη απόφαση.
 - ο Να δράτε προς το συμφέρον ενός ατόμου που στερείται ικανότητας.
 - ο Να δράτε με τον λιγότερο περιοριστικό τρόπο.
- Ένα άτομο έχει ικανότητα λήψης αποφάσεων όταν δύναται να κατανοήσει, να συγκρατήσει και να σταθμίσει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη λήψη μιας απόφασης, καθώς και να μπορεί να γνωστοποιήσει την απόφασή του αυτή.
- Αν έχετε αμφιβολίες σχετικά με την ικανότητα ενός ατόμου, πρέπει να αναζητήσετε τη γνώμη ειδικού.

Ο Σταθμός αυτός εξετάζει την ικανότητά σας:

- Να κατανοείτε τα δεοντολογικά ζητήματα που σχετίζονται με τις ψυχικές ασθένειες και την ικανότητα.
- Να αντιλαμβάνεστε πότε ένας ασθενής στερείται ικανότητας.
- Να γνωστοποιείτε διαδικαστικές πληροφορίες σε μη ειδήμονες.

- Να κατανοείτε τις βασικές αρχές της εξέτασης OGD.
- Να συζητάτε με τον ασθενή θέματα σχετικά με τη θεραπεία του.
- Να αναζητάτε τη βοήθεια υψηλόβαθμου ή εξειδικευμένου ιατρικού προσωπικού, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

DOCTORS ACADEMY

BETTER EDUCATION. BETTER HEALTH.

Doctors Academy is a UK-based International Non-Profit Organisation comprising of doctors, dentists and scientists that undertakes a diverse range of educational activities globally. The aim of the Academy is to disseminate information and exchange medical knowledge between professionals from diverse backgrounds working in a variety of healthcare settings. This is achieved by the provision of a number of attendance courses, publishing house, online resources and international events/ competitions.

Courses (a selection):

Undergraduate:

- Final Year Medicine and Surgical Revision Courses
- Training the Clinical Anatomy Trainer
- Clinical Anatomy as Applied to Trauma and Emergency Medicine
- Surgical Anatomy of Important Operative Procedures
- Future Surgeons: Key Skills (RCSEd delivered)
- Structured Introduction to Surgical Skills

Postgraduate:

- MRCS Part A
- MRCEM Part A
- MRCS Part B OSCE
- DOHNS: Intensive Revision & OSCE
- Intercollegiate Basic Surgical Skills (RCSEd delivered)
- MRCP PACES Part 2
- FRCS (General Surgery) Exit Exam
- Cadaveric Ultrasound-Guided Musculoskeletal Intervention Course
- Ultrasound-Assisted Botulinum Toxin Injection for Neuromuscular Disorders
- Live Advanced Laparoscopic Colorectal Course

Forthcoming key events:

- **International Medical Summer School**
Manchester, 31st July to 4th August 2017
- **International Academic and Research Conference**
Manchester, 5th August 2017
- **World University Anatomy Challenge**
Manchester, 4th August 2017

Publications

publications.doctorsacademy.org

World Journal of Medical Education & Research

Peer-reviewed academic journal
with ISSN.

- No fee to view, read and download articles
- No subscription charges
- No submission fees
- No manuscript processing fee
- No publishing fee
- No cost to read, write or publish!

wjmer.co.uk

Online Revision Resources

DoctorExams consists of 1000s of questions with detailed explanations in MCQ, EMQ, SBA and SAQ formats. Questions are written by the Doctors Academy group of experienced clinicians and clinical academics, with mock exams and feedback on performance included to aid a candidate's focused revision of topics. Based on past exams, these questions are carefully crafted to suit the requirements of undergraduate students & postgraduate trainees undertaking relevant speciality exams.

Resources for:

- Medical Students
- Dental Students
- International Entrance Exams
- MRCS Exams
- General Surgery Exams
- Plastic Surgery Exams
- DOHNS Exams

www.doctorexams.co.uk

www.doctorsacademy.org